

Podiplomska šola ZRC SAZU

Novi trg 2
1000 Ljubljana
T: +386 1 470 64 51

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Sodobni demografski procesi
Course title:	Modern demographic processes

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Okolske in regionalne študije, doktorski študij 3. stopnje	Regionalne študije		
Environmental and Regional Studies, doctoral study 3 rd cycle	Regional Studies		

Vrsta predmeta / Course type	Izbirni/ Elective
------------------------------	-------------------

Univerzitetna koda predmeta / University course code:	DIR04
---	-------

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Laboratory work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
40	20				120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:	Doc. dr. Maruša Goluža
------------------------------	------------------------

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures: Vaje / Tutorial:	slovenščina, angleščina / Slovene, English slovenščina, angleščina / Slovene, English
------------------------	--	--

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Končana druga bolonjska stopnja ustrezne smeri ali univerzitetni študij VII stopnje.	Prerequisites: Second-cycle Bologna degree in the relevant track or a university (level VII) degree
---	---

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
<ul style="list-style-type: none"> • pregled sodobnih demografskih procesov in spremenjanja strukture prebivalstva • posledice demografskih sprememb na regionalno gospodarstvo, sestavo delovne sile in človeški kapital • staranje prebivalstva in medgeneracijske razlike • odgovor regionalnih razvojnih politik in strategij na demografske spremembe (prometna in ostala infrastruktura, oskrba z energijo, oskrba starejših...) 	<ul style="list-style-type: none"> • Overview of modern demographic processes and changes in the population structure • Impacts of demographic changes on the regional economy, workforce structure, and human capital • Aging of the population and intergenerational differences • Response of regional development policies and strategies to demographic changes (transport and other infrastructure, energy supply, care for the elderly, etc.)

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Nared, J., Repolusk, P., Zavodnik Lamovšek, A., Foški, M., Mrak, G. 2023: Demografska analiza in projekcije za podeželska in urbana območja v Sloveniji. Geografija Slovenije 39. Založba ZRC. Ljubljana.
- Poston, D. L., Bouvier, L. F. 2013: Population and society : an introduction to demography. Cambridge University Press. New York
- Malačič, J. 2006: Demografija : teorija, analiza, metode in modeli. Ekonomsko fakulteta, Ljubljana.
- Regionalni razvoj 7: Demografske spremembe in regionalni razvoj 2019. Založba ZRC. Ljubljana.
- izbor aktualnih člankov s področja predmeta / selection of current articles in the subject's field

Cilji in kompetence:

Namen predmeta je študentom predstaviti sodobne demografske procese, opredeliti njihove vzroke oz. mehanizme ter jih seznaniti, kako vplivajo na gospodarski razvoj, blaginjo, razvoj storitev in medgeneracijskega sodelovanja ter spremembe v odnosu med mestnimi in podeželskimi območji.

Osnovni koncepti demografskih sprememb bodo predstavljeni na dveh ravneh:

- na globalni ravni (zaprt sistem), ki bo služila za študij osnovnih konceptov demografskega razvoja in demografskega prehoda;
- na regionalni ravni (odprt sistem), ki bo zaradi prepletanja naravnega in selitvenega demografskega gibanja zahtevala še kompleksnejšo obravnavo procesov.

V okviru predmeta se bodo študentje seznanili tudi z demografskimi podatkovnimi zbirkami in projekcijami ter njihovo uporabno vrednostjo za potrebe regionalnega načrtovanja. Pomemben poudarek bo namenjen vprašanjem staranja prebivalstva in iskanju rešitev za s staranjem povezanimi problemi (srebrna ekonomija, aktivno staranje).

Objectives and competences:

The aim of this course is to present modern demographic processes to students, define their causes or mechanisms, and show how they affect economic development, prosperity, the development of services and intergenerational cooperation, and changes in the relationship between urban and rural areas.

The basic concepts of demographic changes will be presented at two levels:

- The global level (a closed system), which will be used to study the basic concepts of demographic development and demographic shifts;
- The regional level (an open system), which, due to the interconnection of natural and migration-based demographic trends, will demand even more complex coverage of the processes.

Students will also become familiar with demographic databases and projections, and their applicability in regional planning.

Particular attention will be devoted to the aging population, and related problems, including the silver economy and active aging.

Predvideni študijski rezultati:

- Poznavanje modernih raziskovalnih področij na področju demografije.
- Poznavanje sodobnih demografskih procesov in trendov, od splošnih (globalnih) gibanj do regionalnih in lokalnih posebnosti, katerih poznavanje je nujno za učinkovito spodbujanje regionalnega razvoja.

Intended learning outcomes:

- Familiarization with modern demographic research areas.
- Familiarization with modern demographic processes and trends, from general (global) trends to regional and local special features, which one must know in order to promote regional development effectively.

• Sposobnost osnovne obdelave in razumevanja demografskih podatkov in interpretacije demografskih projekcij. • Razumevanje razmerja med prebivalstvom in viri: prebivalstvo kot uporabnik virov / prebivalstvo kot vir.	• Basic ability to process and understand demographic data and interpret demographic projections. • Understanding the relationship between the population and resources: the population as a resource user / the population as a resource.

Metode poučevanja in učenja:

• Predavanja • Seminarji • e-izobraževanje	Delež (v %) / Weight (in %) <table border="1"> <tr> <td style="width: 33.33%;">Načini ocenjevanja:</td> <td style="width: 33.33%;">Delež (v %) / Weight (in %)</td> <td style="width: 33.33%;">Assessment:</td> </tr> <tr> <td> • Izpit • Seminarska naloga </td> <td> <table border="1"> <tr> <td style="width: 50%;">90</td> <td style="width: 50%;">10</td> </tr> </table> </td> <td> • Exam • Written paper </td> </tr> </table>	Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:	• Izpit • Seminarska naloga	<table border="1"> <tr> <td style="width: 50%;">90</td> <td style="width: 50%;">10</td> </tr> </table>	90	10	• Exam • Written paper
Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:							
• Izpit • Seminarska naloga	<table border="1"> <tr> <td style="width: 50%;">90</td> <td style="width: 50%;">10</td> </tr> </table>	90	10	• Exam • Written paper					
90	10								

Learning and teaching methods:

- Lectures
- Seminars
- e-learning

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:		
<ul style="list-style-type: none"> • Izpit • Seminarska naloga 	<table border="1"> <tr> <td style="width: 50%;">90</td> <td style="width: 50%;">10</td> </tr> </table>	90	10	<ul style="list-style-type: none"> • Exam • Written paper
90	10			

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Gabrovec, M., Benčina, M., Bole, D., Goluža, M. et al. 2024: Prevozna revščina v Republiki Sloveniji. Elaborat, študija. Ljubljana.
2. Nared, J., Pečar, J., Goluža, M. et al. 2021: Atlas on quality of life in Slovenia. ESPON. Luksembourg.
3. Morisson, A., Bole, D., Kozina, J., Goluža, M., Turner, C., Mayer, H. 2021: Transformation in industrial towns in Slovenia and Switzerland. Elaborat, študija. Transformation in industrial towns in Slovenia and Switzerland. Bern.
4. Bole, D., Goluža, M., Tiran, J., Kumer, P., Topole, M., Nared, J. 2020: The settlement system in Slovenia. Springer. Cham.